

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/44/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8711273064
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8711273064.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Anny Ilčinovej, a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. v právnej veci žalobkyne: G. S., bytom V., B. XXXX/XX, zastúpená Advokátskou kanceláriou Barger Prekop, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Einsteinova 24 proti žalovaným: 1. Ing. X. Y., bytom W. O., V. XXXX/XX, zastúpeného Beňo & partners advokátska kancelária, s. r. o., Poprad, Námestie sv. Egídia 93, 2. Rudolf Vastuško, bytom Kežmarok, Nábrežná 1282/5 o vrátenie finančných prostriedkov s prísl., o odvolaní žalovaného v 1.rade proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č. k. 12C/124/2011-188 zo dňa 12. 12. 2013 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného v 1.rade zaplatiť žalobkyni na účet jej právneho zástupcu 11 617 Eur s prísl., vo výroku o trovách konania a vo výroku o povinnosti žalovaného v 1.rade zaplatiť súdny poplatok 697 Eur (prvý a štvrtý výrok rozsudku).

Žalovaný v 1.rade je povinný zaplatiť žalobkyni na účet jej právneho zástupcu Barger Prekop s. r. o., vedený v I. a. s., číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX trovy odvolacieho konania 334,30 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým prvým výrokom rozsudku zaviazal žalovaného v 1.rade zaplatiť žalobkyni na účet jej právneho zástupcu 11 617 Eur spolu s úrokom z omeškania z danej istiny vo výške 9 % ročne od 11. 01. 2011 do zaplataenia a uhradiť trovy konania 2 650,32 Eur na účet právneho zástupcu žalobkyne vedený v I. banke a. s., číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Druhým výrokom zaviazal žalovaného v 2.rade zaplatiť žalobkyni na účet jej právneho zástupcu 18 234 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne z dlžnej sumy od 26. 02. 2013 do zaplataenia a uhradiť jej trovy konania predstavujúce odmenu právneho zástupcu vo výške 3 128,40 Eur na účet právneho zástupcu vedený v I. banke a. s., číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti uplatneného úroku z omeškania návrh žalobkyne voči žalovanému v 2.rade zamietol (tretí výrok rozsudku). Zaviazal žalovaného v 1.rade zaplatiť súdny poplatok 697 Eur na účet tamojšieho súdu (štvrtý výrok rozsudku) a zaviazal žalovaného v 2.rade zaplatiť súdny poplatok na účet tamojšieho súdu 1 194 Eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie odôvodnil zistením, že dňa 10. 01. 2011 žalobkyňa uzavrela so žalovaným v 1.rade kúpnu zmluvu o predaji bytu č. XX na prízemí bytového domu v V. na ul. B. č. XX, súp. č. XXXX s príslušenstvom. Podľa kúpnej zmluvy predávajúci predal nehnuteľnosť kupujúcemu do výlučného vlastníctva za dohodnutú kúpnu cenu 41 492 Eur s tým, že kupujúci zaplatí predávajúcemu v deň podpisu zmluvy sumu 29 874 Eur prevodom z bankového účtu vedeného v T. bank, a. s. a zvyšnú časť vo

výške 11 617 Eur zaplatí v hotovosti, čo predávajúci potvrdzuje svojim podpisom a zároveň sa kupujúci zaviazal zabezpečiť predávajúcemu náhradné ubytovanie formou jednoizbového bytu v V. na sídlisku W. X.. Predávajúci sa zaviazal, že po poskytnutí náhradného ubytovania formou jednoizbového bytu bezodkladne vypratať byt, ktorý je predmetom predaja. Podľa bodu 4 zmluvy predávajúci prehlásil, že mu nie sú známe také vady a poškodenia spoločných častí zariadenia domu a príslušenstva, na ktoré by mal kupujúceho osobitne upozorniť. Kupujúci vyhlásil, že pred uzavretím zmluvy sa oboznámil so stavom spoločných častí zariadenia s príslušenstvom a v tomto stave ho preberá. Podpis predávajúceho bol dňa 10. 01. 2011 overený povereným pracovníkom mesta V. a dňa 11. 01. 2011 Správa katastra Poprad vydala pod č. V54/11 rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva k predmetnému bytu v prospech kupujúceho - žalovaného v 1.rade. Podľa výpisu z účtu peňažného ústavu T. bank číslo XXXXXXXXXXXX, dňa 10. 01. 2011 na účet bola pripísaná suma 29 874 Eur poukázaná žalovaným v 1.rade. Rovnakého dňa bola z účtu vybraná žalobkyňou cez pokladňu suma 2 000 Eur, žalovaným v 2.rade bola vybraná suma 18 234 Eur a na účet XXXXXXXXXXXX/XXXX bola prevedená zvyšná čiastka 9 620 Eur. Dňa 21. 01. 2011 žalobkyňa podala policajnému orgánu trestné oznámenie, obsahom ktorého boli okolnosti súvisiace s uzavretím zmluvy o prevode vlastníckeho práva bytu a uhrádzania kúpnej ceny. Okresný prokurátor v Poprade sťažnosť žalobkyne uznesením zo dňa 29. 04. 2011 zamietol ako nedôvodnú. Návrhom doručeným súdu dňa 27. 05. 2011 sa žalovaný v 1.rade domáhal voči žalobkyni uloženia jej povinnosti vystať sa predmetný byt (konanie sa vedie pred Okresným súdom Poprad pod sp. zn. 20C/96/2011). Listom zo dňa 21. 02. 2013 žalobkyňa vyzvala žalovaného v 1.rade na zaplatenie zvyšnej časti kúpnej ceny 11 617 Eur. V konaní vypočutý svedok X. B., brat žalovaného v 2.rade, potvrdil, že v deň uzatvorenia kúpnej zmluvy pred pobočkou banky počul ako sa žalobkyňa dostala do konfliktu so svojim manželom. Následne ich svedok odviezol do miesta ich bydliska. Po návrate so žalobkyňou pred banku svedok potvrdil, že žalovaný v 1.rade odovzdal jeho bratovi, žalovanému v 2.rade, obálku s hodnotou 10 000 Eur, čo malo predstavovať sumu na „prerábanie bytu“. Svedok tiež potvrdil, že mal vedomosti o tom, že jeho brat požičiaval žalobkyni finančné prostriedky. Niekedy išlo aj o výšku 2 000 Eur. Po realizácii prevodu predmetného bytu žalobkyňa žalovanému v 2.rade určité finančné prostriedky vrátila. Na takto zistený skutkový stav súd prvého stupňa právne aplikoval ust. § § 588, 559, 562, 569, 451, 456 Občianskeho zákonníka a uzavrel, že návrh žalobkyne je voči obom žalovaným dôvodný. Nie je sporným, že žalobkyňa so žalovaným v 1.rade uzavrela kúpnu zmluvu o prevode bytu za dohodnutú kúpnu cenu 41 492 Eur a žalovaný v 1.rade sa zaviazal uhradiť časť kúpnej ceny 29 874 Eur prevodom na bankový účet žalobkyne a zvyšok kúpnej ceny 11 617 Eur v hotovosti. Preukázateľne časť kúpnej ceny bola žalobkyni zaplatená (29 874 Eur). Zaplatenie zvyšnej časti kúpnej ceny 11 617 Eur (350 000 Sk) žalobkyni žalovaný v 1.rade v konaní nepreukázal. Konštatovanie textu v kúpnej zmluve o zaplatení kúpnej ceny, čo mal predávajúci potvrdiť svojim podpisom, prevzatie peňazí žalobkyňou nepreukazuje. Jednoznačne by zaplatenie kúpnej ceny preukazovalo konštatovanie, že kupujúci kúpnu cenu zaplatil, čoby súd mohol po podpísaní zmluvy chápať ako formu kvitancie. Pri použitom texte sa znenie v zmluve javí iba ako dohoda o forme uhradenia kúpnej ceny. Suma 350 000 Sk v konečnom výsledku, aj podľa vyjadrenia žalovaného v 1.rade mala kryť náklady na rekonštrukciu bytu, ktorú sa zaviazal vykonať žalovaný v 2.rade. Pretože žalovaný v 1.rade sa kúpnu cenu v celosti zaviazal uhradiť v deň podpisu zmluvy, dňom nasledujúcim sa dostal do omeškania so zaplatením peňažnej pohľadávky, a preto súd v súlade s ust. § 517 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v platnom znení, žalobkyni tiež priznal zákonný úrok z omeškania od uvedeného dňa. Žalovaný v 2.rade je povinný žalobkyni vrátiť istinu 18 234 Eur predstavujúcu peňažné prostriedky, ktoré žalovaný v 2.rade dňa 10. 01. 2011 vybral z účtu žalobkyne a ktoré pôvodne mali slúžiť ako záloha pre zakúpenie náhradného bytu žalobkyni na základe ústnej dohody medzi žalobkyňou a žalovaným v 2.rade. Žalobkyňa od uvedenej dohody odstúpila listom zo dňa 21. 02. 2013, a preto je žalovaný v 2.rade povinný vrátiť žalobkyni tieto finančné prostriedky z titulu bezdôvodného obohatenia. Súd neuznal obranu žalovaného v 2.rade spočívajúcu v tom, že časť týchto finančných prostriedkov mala slúžiť na vrátenie pôžičiek poskytnutých žalobkyni, pretože žalovaný v 2.rade nepredložil žiadna relevantné dôkazy o tom, aby pôžičky boli z jeho strany žalobkyni poskytnuté. Súd neuveril obrane žalovaného v 2.rade ani o dojednaní kúpnej ceny v inej výške ako je uvedená v písomnej kúpnej zmluve, pretože žalovaný v 2.rade vo svojich výpovediach pred policajným orgánom, súdom, ako aj vo svojich písomných tvrdeniach uvádzal iné skutočnosti súvisiace s dojednaním kúpnej ceny so žalobkyňou, poukazovaných úhradách a dôvodov platieb. Žalovaný v 2.rade sa dostal do omeškania so zaplatením peňažnej pohľadávky 18 234 Eur, preto je povinný uhradiť žalobkyni úrok z omeškania v súlade s ust. § 517 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.. Úrok je dôvodný odo dňa 26. 02. 2013, lebo žalobkyňa odstúpila od sprostredkovateľskej zmluvy 21. 02. 2013 a vyzvala žalovaného v 2.rade na vrátenie finančných prostriedkov na jej účet v lehote troch dní od doručenia odstúpenia od zmluvy. Výzva bola žalovanému v 2.rade doručená 22. 02.

2013 a k prvému dňu omeškania (26. 02. 2013) predstavoval zákonný úrok výšku 5,75 % ročne. Zároveň súd v prevyšujúcej časti uplatneného úroku z omeškania žalobu žalobkyne zamietol.

O trovách konania vo vzťahu žalobkyne k žalovanému v 1.rade rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a vo vzťahu žalobkyne k žalovanému v 2.rade podľa ust. § 142 ods. 3 O. s. p.. Pretože žalobkyňa bola oslobodená od platenia súdneho poplatku za návrh súd v súlade s ust. § 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch zaviazal zaplatiť súdny poplatok za návrh neúspešnému žalovanému v 1.rade vo výške 697 Eur a neúspešnému žalovanému v 2.rade vo výške 1 094 Eur vychádzajúc z položky 1a Sadzovníka súdnych poplatkov tvoriacich prílohu zákona o súdnych poplatkoch.

Proti tomuto rozsudku, proti prvému a štvrtému výroku rozsudku, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný v 1.rade. Uviedol, že celú kúpnu cenu žalobkyňi riadne a v zmysle podmienok čl. I bod 3 písm. a) kúpnej zmluvy, zaplatil. Časť kúpnej ceny uhradil v prospech bankového účtu žalobkyne a časť v hotovosti, teda tak, ako si to vymienila žalobkyňa. Predaj bytu sprostredkoval žalovaný v 2.rade, ktorý poznal tak žalobkyňu, ako aj žalovaného v 1.rade. Vytýkal súdu prvého stupňa, že sa po vykonaní dokazovania priklonil k argumentácii žalobkyne a ako rozhodujúce dôvody rozhodnutia uviedol, že „konštatovanie textu v kúpnej zmluve o zaplatení kúpnej ceny, čo mal predávajúci potvrdiť svojim podpisom, prevzatie peňazí žalobkyňou nepreukazuje. Jednoznačne by zaplatenie kúpnej ceny preukazovalo konštatovanie, že kupujúci kúpnu cenu zaplatil, čoby súd mohol po podpísaní zmluvy chápať ako formu kvitancie“. V ostatnej časti odôvodnenia sa súd venoval rozhodnutiu vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným v 2.rade, k čomu sa žalovaný v 1.rade nevyjadruje, nakoľko ide o právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným v 2.rade. Ďalej uviedol, že v prejednávanej veci proti sebe stoja tvrdenie žalobkyne, ktorá popiera prevzatie časti kúpnej ceny v hotovosti a tvrdenie žalovaného v 1.rade, že spornú sumu zaplatil. Tieto tvrdenia ako také stoja oproti sebe. Podľa názoru žalovaného v 1.rade okolnosti prípadu svedčia o menšej pravdepodobnosti tvrdenia žalobkyne ako sú tvrdenia žalovaného v 1.rade. V prvom rade je na prvý pohľad nápadná skutočnosť, že žalobkyňa sa v pôvodnej žalobe nedomáhala voči žalovanému v 1.rade žiadneho plnenia. Zaplatenia časti kúpnej ceny sa žalobkyňa začala domáhať až dva roky po tom, čo jej mala byť táto časť kúpnej ceny uhradená. Pôvodnú žalobu na plnenie z kúpnej zmluvy žalobkyňa podala voči žalovanému v 2.rade už dňa 14. 10. 2011, t.j. v roku uzavretia kúpnej zmluvy, pričom sa domáhala len plnenia voči žalovanému v 2.rade. Žalobkyňa mala bez pochyb právo žalovať žalovaného v 1.rade kedykoľvek, t. j. aj po uplynutí dvoch rokov od splatnosti záväzku, avšak s ohľadom na okolnosti veci sa javí veľmi nepravdepodobné, žeby tak dlho akceptovala skutočnosť, že jej nebola zaplatená štvrtina z kúpnej ceny, hoci bola splatná v deň podpisu zmluvy. Tvrdenie žalobkyne (ktoré si osvojil aj súd) o tom, že slovná formulácia uvedená v čl. I bod 3 písm. a) kúpnej zmluvy znamená len potvrdenie takto dohodnuté spôsobu plnenia je nezmyselné. Tento výklad uvedeného ustanovenia je omnoho nepravdepodobnejší ako ten, podľa ktorého zmluvné strany - vediač, že celá kúpna cena bude zaplatená v deň podpisu zmluvy - formulovali potvrdenie prijatia oboch častí kúpnej ceny priamo do textu zmluvy. Ak plnenie v prospech bankového účtu bolo naozaj preukázané v deň podpisu zmluvy (čo je nesporné), nie je dôvod domnievať sa, žeby druhá časť plnenia poskytnutá nebola a predávajúca by napriek tomu podpísala potvrdenie prevzatia kúpnej ceny. Žalovanému v 1.rade nie je zrejmé, akým iným právne relevantným spôsobom si mal dať potvrdiť prevzatie druhej časti kúpnej ceny. Na záver uviedol, že nedôveryhodná je samotná osoba žalobkyne, u ktorej existuje dôvodné podozrenie z požívania alkoholu. Žalobkyňa pred súdom pôsobila nanajvýš nedôveryhodne, vypovedala nesúvislo a protirečivo. Hoci z jej výpovede je zrejmé minimálne to, že si bola vedomá následkov svojho právneho konania (predaj bytu), ohľadom ostatných skutočností nebola schopná vypovedať súvisle a racionálne. Aj táto skutočnosť je podľa názoru žalovaného v 1.rade dôvodom na to, aby súd jej tvrdeniam neuveril a vyhodnotil ich ako účelové. Navrhol, aby odvolací súd v napadnutých výrokoch rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, prípadne, ak bude mať podmienky na rozhodnutie vo veci plnenia, aby žalobu vo vzťahu k žalovanému v 1.rade ako nedôvodnú zamietol

K podanému odvolaniu sa žalobkyňa písomne vyjadrila a navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a žiadala priznať náhradu trov odvolacieho konania. Uviedla, že žalovaný v 1.rade v odvolaní opomína, že súd prvého stupňa oprel svoje rozhodnutie o komplexné vyhodnotenie všetkých vykonaných dôkazov nielen v súvislosti s tvrdeniami žalobkyne, ale aj s tvrdeniami žalovaných a v konaní vypočutého svedka X. B.. Tento na pojednávaní dňa 21. 11. 2013 vypovedal, že počas návštevy popradskej pobočky T. bank W. a. s. v deň podpisu kúpnej zmluvy sa žalobkyňa pohádala s manželom,

v dôsledku čoho obaja boli z priestorov pobočky banky vykázaní. Svedok tiež potvrdil, že následne odviezol žalobkyňu a jej manžela domov a do pobočky banky sa vrátil už iba so žalobkyňou. Podľa svedka mal žalovaný v 1.rade odovzdať jeho bratovi - žalovanému v 2.rade obálku s hotovosťou 10 000 Eur pred pobočkou banky a pýtať sa ho či bude táto suma postačovať na rekonštrukciu predmetného bytu. Z uvedeného je zrejmé, že súd prvého stupňa vykonal potrebné dokazovanie ohľadom nezaplatenia druhej časti kúpnej ceny, dôkazy správne vyhodnotil v ich vzájomnej súvislosti a dospel aj k správnym skutkovým zisteniam. Tvrdenia žalovaného v 1.rade nijakým spôsobom nespochybňujú správnosť úvah súdu prvého stupňa a predstavujú len snahu žalovaného o odpútanie pozornosti odvolacieho súdu od právne relevantných skutočností.

Z podaného odvolania vyplýva, že odvolateľ napadol len rozhodnutie súdu prvého stupňa v prvom a štvrtom výroku rozsudku. Odvolaním teda nebol napadnutý výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa vo vzťahu k žalovanému v 2.rade (druhý, tretí a piaty výrok rozsudku). V týchto výrokoch rozhodnutie súdu prvého stupňa nadobudlo právoplatnosť a nebolo oprávnením ani povinnosťou odvolacieho súdu v týchto výrokoch rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmať (§ 159 ods.1, 3, § 206 ods. 2 O. s. p.).

V napadnutej časti odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 ods. 1 O. s. p.. Podľa tohto ustanovenia je odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania. Rozsah preskúmavacieho práva (aj povinnosti) odvolacieho súdu je určený rozsahom odvolania, ktorým sa rozumejú napadnuté výroky rozhodnutia súdu prvého stupňa a dôvodmi odvolania, ktorým sú námietky proti odôvodneniu napadnutého rozhodnutia v súlade s ust. § 206 ods., § 205a O. s. p. Nad rámec rozsahu a dôvodov nebol odvolací súd oprávnený, ani povinný rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmať. Výnimku by mohli tvoriť len vady konania, na ktoré odvolací súd prihliada, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O. s. p.).

Je potrebné ešte uviesť, že odvolací súd na prejednanie podaného odvolania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O. s. p. nenariaďoval pojednávanie. Po takomto preskúmaní napadnutého rozhodnutia, i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že žalovaným v 1.rade uplatnené odvolacie dôvody nemôžu prívodiť zmenu, ani zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

Podľa ust. § 588 Občianskeho zákonníka, z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

Na vznik kúpnej zmluvy treba zhodný prejav vôle (konsens) zmluvných strán, teda akceptáciu návrhu (oferty) obsahujúceho podstatné náležitosti zmluvy. Týmito sú: predmet kúpy a kúpna cena. Popri týchto náležitostiach kúpna zmluva môže obsahovať i ďalšie tzv. vedľajšie dojednania. Z uvedeného teda vyplýva, že okrem podstatnej náležitosti kúpnej zmluvy - predmetu kúpy, druhou podstatnou náležitosťou kúpnej zmluvy je dohoda o cene. Kúpna cena je úhrada za predmet kúpy určená v peniazoch, pričom výška kúpnej ceny sa určuje dohodou.

Podstatným pre rozhodnutie odvolacieho súdu v predmetnej veci bolo vyriešenie otázky, či žalobkyňa má alebo nemá nárok na doplatenie zvyšnej časti kúpnej ceny za predaj bytu.

Bez akýchkoľvek pochybností bolo v konaní preukázané, že dňa 10. 01. 2011 žalobkyňa uzavrela so žalovaným v 1.rade kúpnu zmluvu o predaji bytu. Podľa čl. I bod 3 písm. a) kúpnej zmluvy žalobkyňa ako predávajúca predala uvedenú nehnuteľnosť kupujúcemu - žalovanému v 1.rade do jeho výlučného vlastníctva za dohodnutú kúpnu cenu 41 492 Eur s tým, že „kúpnu cenu zaplatí kupujúci predávajúcemu v deň podpisu zmluvy, sumu 29 874 Eur prevodom z bankového účtu na účet žalobkyne vedený v T. bank a. s., ktorý bol zriadený v deň podpisu kúpnej zmluvy a zvyšnú časť vo výške 11 617 Eur žalovaný v 1.rade žalobkyne vyplatí v hotovosti, čo predávajúci potvrdzuje svojim podpisom a zároveň sa kupujúci zaviazal zabezpečiť predávajúcemu náhradné ubytovanie formou jednoizbového bytu v V. na sídlisku W. X..

Predávajúci sa zároveň zaviazal, že po poskytnutí náhradného ubytovania formou jednoizbového bytu bezodkladne byt, ktorý je predmetom predaja vypratá“. V konaní vypočutý žalovaný v 1.rade potvrdil, že v novembri 2010 mu žalovaný v 2.rade ponúkol predaj bytu a oznámil mu, že predávajúceho pri predaji bytu zastupuje s tým, že po kúpe bytu, žalovanému v 1.rade zabezpečí rekonštrukciu bytu. V deň podpísania kúpnej zmluvy, t. j. 10. 01. 2011 sa stretli v pobočke banky žalobkyňa, žalovaný v 1.rade a žalovaný v 2.rade spolu s dvoma ďalšími mužmi. V banke bol založený účet na meno predávajúcej - žalobkyne a po založení účtu sa do kúpnej zmluvy dopísalo číslo účtu žalobkyne, ktorý bol vedený v T. bank W. a. s., pobočka V.. Toho istého dňa, t. j. v deň podpísania kúpnej zmluvy žalovaný v 1.rade previedol na účet žalobkyne časť kúpnej ceny vo výške 29 874 Eur a žalovaný v 1.rade zároveň odovzdal „predávajúcej strane“ v obálke finančné prostriedky ako dohodnutú čiastku na rekonštrukciu predaného bytu (viď výpoveď žalovaného v 1.rade na č. I. 163 spisu). V konaní vypočutý svedok X. B. potvrdil, že počas návštevy popradskej pobočky T. bank W., a. s. v deň podpisu kúpnej zmluvy najprv odviezol žalobkyňu a jej manžela domov, následne sa so žalobkyňou vrátil do pobočky banky, kde videl ako žalovaný v 1.rade odovzdáva jeho bratovi - žalovanému v 2.rade obálku s hotovosťou 10 000 Eur za účelom rekonštrukcie predmetného bytu (viď výpoveď svedka č. I. 165 spisu)

V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že výpoveď svedka X. B. sa javí ako pravdivá a logická aj vo svetle tvrdenia žalovaného v 1.rade a žalovaného v 2.rade na pojednávaniach. Obaja žalovaní zhodne tvrdili, že rekonštrukciu bytu vo výške 350 000 Sk mal zabezpečiť pre žalovaného v 1.rade žalovaný v 2.rade, ktorý aj kúpu bytu sprostredkoval. Preto je logické, že žalovaný v 1.rade odovzdal finančné prostriedky vo výške 11 617 Eur žalovanému v 2.rade ako dohodnutú čiastku na rekonštrukciu bytu. Preto dohoda medzi žalovaným v 1.rade a žalovaným v 2.rade o rekonštrukcii bytu po jeho odkúpení od žalobkyne sa žiadnym spôsobom nemohla dotknúť práv žalobkyne podľa kúpnej zmluvy. Žalobkyňa v priebehu celého súdneho konania tvrdila, že druhá časť kúpnej ceny jej nebola uhradená a žalovaný v 1.rade v konaní nepreukázal, aby zvyšnú časť kúpnej ceny v hotovosti žalobkyňi zaplatil. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že dôvodom vyhovenia žaloby žalobkyne vo vzťahu k žalovanému v 1.rade bolo unesenie dôkazného bremena žalobkyňou a neunesenie dôkazného bremena žalovaným v 1.rade, s čím sa odvolací súd stotožňuje.

V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že teória procesného práva podmieňuje úspech účastníka konania v spore unesením dvoch bremien. Ide jednak o bremeno tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu privodiť jeho úspech v spore a jednak bremeno tieto skutočnosti preukázať. Základnou normou upravujúcou bremeno tvrdenia a preukazovania je ust. § 120 ods. 1 veta prvá O. s. p., podľa ktorého účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Citované ustanovenie stanovuje dôkaznú povinnosť účastníkov v sporovom konaní, t. j. povinnosť označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch konania. Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takéhoto rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i toho účastníka, ktorý síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záverov, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení účastníka. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť účastníka za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie účastníka nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé) ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie.

Aby účastník mohol splniť svoju zákonnú povinnosť označiť potrebné dôkazy, musí predovšetkým splniť svoju povinnosť tvrdenia. Predpokladom dôkaznej povinnosti je teda tvrdenie skutočností účastníkom, tzv. bremeno tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Ak účastník nespĺni svoju povinnosť tvrdiť skutočnosti rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, potom spravidla ani nemôže splniť dôkaznú povinnosť. Nesplnenie povinnosti tvrdenia, teda neunesenie bremena tvrdenia má za následok, že skutočnosť, ktorú účastník vôbec netvrdil a ktorá nevyšla inak v konaní najavo, spravidla nebude predmetom dokazovania. Ak ide o skutočnosť rozhodnú podľa hmotného práva, potom neunesenie bremena tvrdenia o tejto skutočnosti bude mať pre účastníka

väčšinou za následok pre neho nepriaznivé rozhodnutie. Zákon účastníkom ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; potrebnosť teda okruh rozhodujúcich skutočností je určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov. Táto norma zásadne určuje jednak rozsah dôkazného bremena, t. j. okruh skutočností, ktoré musia byť ako rozhodné preukázané, jednak nositeľa dôkazného bremena.

V prejednávanej veci mala žalobkyňa bremeno tvrdenia, že so žalovaným v 1.rade uzavrela kúpnu zmluvu o predaji bytu a že žalovaný v 1.rade jej na základe kúpnej ceny zaplatil len prvú časť kúpnej ceny (29 874 Eur) prevodom z bankového účtu na účet žalobkyne vedený v T. bank a. s., a že žalovaný v 1.rade druhú časť kúpnej ceny (11 617 Eur) v hotovosti žalobkyne nezaplatil. Z tohto bremena tvrdenia mal žalovaný v 1.rade dôkaznú povinnosť preukázať zaplatenie druhej časti kúpnej ceny (11 617 Eur) v hotovosti žalobkyne. Niet pochybností o tom, že žalovaný v 1.rade zaplatil žalobkyne prvú časť kúpnej ceny, zaplatenie druhej časti kúpnej ceny žalobkyne, žalovaný v 1.rade v konaní nepreukázal. Aj keď žalovaný v 1.rade v deň podpisu kúpnej zmluvy odovzdal žalovanému v 2.rade ako sprostredkovateľovi predaja bytu hotovosť v obálke, svedok v konaní vypočutý potvrdil, že išlo „o zaplatenie dohodnutej čiastky na rekonštrukciu bytu“. Navyše výpoveď svedka X. B. korešponduje s výpoveďami žalovaných v 1 a 2.rade, ktorí zhodne potvrdili, že rekonštrukciu bytu vo výške 350 000 Sk mal zabezpečiť pre žalovaného v 1.rade žalovaný v 2.rade, ktorý celú kúpu bytu aj sprostredkoval. Preto dohoda medzi žalovaným v 1.rade a žalovaným v 2.rade o rekonštrukcii bytu po jeho odkúpení od žalobkyne sa žiadnym spôsobom nemohla dotknúť práv žalobkyne, ktorej druhá časť kúpnej ceny za predaj bytu vo výške 11 617 Eur od žalovaného v 1.rade zaplatená nebola, resp. žalovaný v 1.rade v konaní nijako nepreukázal zaplatenie druhej časti kúpnej ceny v hotovosti.

Z uvedeného je preto zrejmé, že súd prvého stupňa vykonal potrebné dokazovanie ohľadom nezaplatenia druhej časti kúpnej ceny, tieto dôkazy aj správne vyhodnotil v ich vzájomnej súvislosti a dospel aj k správnym skutkovým zisteniam.

K odvolacej námietke žalovaného v 1.rade, že žalobkyňa sa v prvotnej žalobe pôvodne nedomáhala voči žalovanému v 1.rade žiadneho plnenia a zaplatenia časti kúpnej ceny sa začala domáhať až dva roky po tom, čo jej mala byť táto časť kúpnej ceny uhradená, (v pôvodnej žalobe žiadala zrušiť kúpnu zmluvu a domáhala sa plnenia len vo vzťahu k žalovanému v 2.rade), z čoho odvolateľ odvodzuje záver, že je veľmi nepravdepodobné, aby žalobkyňa tak dlhú dobu akceptovala skutočnosť, že jej nebola zaplatená štvrtina kúpnej ceny, hoci bola splatná v deň podpisu zmluvy, odvolací súd uvádza:

Skutočnosť, že žalobkyňa sa prvotne domáhala zrušenia kúpnej zmluvy a plnenia vo vzťahu k žalovanému v 2.rade (v pôvodnej žalobe) jej nemôže byť na ľarchu. Je pochopiteľné, že žalobkyňa (ako osoba bez právnického vzdelania a bez finančných prostriedkov na zastúpenie advokátom) nedokázala presne posúdiť všetky právne okolnosti danej veci a určiť správnu právnu kvalifikáciu vo svojom pôvodnom procesnom návrhu na začatie konania, keď ešte nebola zastúpená advokátom. Rozhodnutím zo dňa 01. 10. 2012 Centrum právnej pomoci, kancelária Liptovský Mikuláš pod sp. zn. N 703/2012 určilo žalobkyne právneho zástupcu Mgr. Adriána Bargeru, konateľa spoločnosti Barger Prekop s. r. o.. Po prevzatí právneho zastúpenia advokátskou kanceláriou Barger Prekop s. r. o. žalobkyňa podala doplnenie žaloby, ktorým zmenila svoj pôvodný žalobný návrh tak, aby zodpovedal skutkovým a právnym okolnostiam existujúcim v danom čase. V tomto smere je významné aj to, že žalobkyňa v priebehu celého konania tvrdila, že jej druhá časť kúpnej ceny žalovaným v 1.rade nikdy uhradená nebola a že žalovaný v 2.rade si neoprávnene vybral z jej bankového účtu sumu 18 234 Eur.

K ďalšej odvolacej námietke odvolateľa odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že druhá veta bodu 3 písm. a) článku I kúpnej zmluvy zo dňa 10. 01. 2011 (č. I. 101 - 103 spisu) upravuje dohodu zmluvných strán o splatnosti kúpnej ceny, nie je však potvrdením o tom, aby kúpna cena bola aj zaplatená. V predmetnom ustanovení kúpnej zmluvy sa žalovaný v 1.rade ako kupujúci zaviazal, že kúpnu cenu „zaplatí“ v deň podpisu kúpnej zmluvy. Žalobkyňa podpisom kúpnej zmluvy súhlasila s navrhovaným spôsobom zaplatenia kúpnej ceny, t. j., že kedykoľvek v deň podpisu kúpnej zmluvy jej bude uhradená prvá časť kúpnej ceny na jej bankový účet a druhá časť kúpnej ceny jej bude uhradená v hotovosti. Uvedené ustanovenie kúpnej zmluvy neuvádza, žeby žalovaný v 1.rade kúpnu cenu už

zaplatil. Kúpna zmluva preto neobsahuje žiadne „potvrdenie“ žalobkyne o tom, že jej žalovaný v 1.rade druhá časť kúpnej ceny uhradil.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v prvom výroku, vrátane správneho rozhodnutia o náhrade trov konania, ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.). Tiež potvrdil rozsudok aj vo vzťahu k štvrtému výroku o povinnosti žalovaného v 1.rade zaplatiť súdny poplatok vo výške 697 Eur (§ 219 ods. 1 O. s. p.). Žalobkyňa bola v konaní oslobodená od platenia súdneho poplatku za návrh, a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak v súlade s ust. § 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch zaviazal na jeho zaplatenie neúspešného žalovaného v 1.rade vychádzajúc z položky 1a Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu k zákonu o súdnych poplatkoch.

O trovách odvolacieho konania medzi žalobkyňou a žalovaným v 1.rade rozhodol súd podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p.. Žalobkyňa bola úspešná aj v odvolacom konaní, preto jej patrí pravo na náhradu trov konania. Odvolací súd priznal žalobkyni náhradu trov tohto konania vo výške zodpovedajúcej odmene advokáta za jeden úkon právnej služby (písomné vyjadrenie k odvolaniu). Vychádzal z ust. § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.. Žalobkyni priznal náhradu trov odvolacieho konania predstavujúce trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 334,30 Eur (270,54 Eur - tarifná odmena za jeden úkon právnej služby, 8,04 Eur - režijný paušál podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky, 55,72 Eur - 20 % DPH).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.